

5. Охїтва Х. Українська естрадна пісня у музикознавчих дослідженнях: наукова панорама. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : Зб. наук. пр. : наук. записки Рівненського державного гуманітарного університету. Напрям : Мистецтвознавство*. Рівне, 2020. Вип. 34. С. 221-226. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v34i34.346>
6. Рябуха Т. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн. : 17.00.03. Харків, 2017. 20 с.
7. Самая Т. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... канд. мистецтвозн. : 26.00.01. Київ, 2017. 199 с.
8. Смородська М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному мистецтві другої половини ХХ століття : дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Харків, Суми, 2020. 237 с.
9. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез естради : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн. : 17.00.03. Київ, 2007. 19 с.

Андрій Зарицький, Анна Зарицька

Специфіка вокально-виконавської підготовки керівників музичних колективів

На сучасному етапі реформування освітньої галузі суспільно значущим є підвищення якості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та керівників музичних колективів, що зумовлено загальнокультурною спрямованістю. Підготовка керівників музичних колективів базується на оволодінні практичними вміннями роботи з ансамблем, здатністю до його організації, засвоєнні навичок натхненого ансамблевого музикування й творчого самовираження, виконавської діяльності в його соціокультурному вимірі. Важливим чинником успішної професійної діяльності майбутніх

керівників є стимулювання мотиваційної сфери, що виражається у здатності викликати почуття особистісної цінності в учасників колективу, відчутті художньої насолоди та емоційно-творчого самовираження в спільній діяльності.

Особливий інтерес для нас становлять праці, присвячені методиці підготовки керівників музичних колективів, а саме дослідження Н. Білої, А. Козир, Л. Паньків, Т. Пляченко, Л. Шаміна, Н. Штурман та ін., в яких висвітлюються питання змісту підготовки сучасних фахівців, шляхи та педагогічні умови формування творчого колективу. Питання особливостей вокально-виконавської підготовки керівників музичних колективів висвітлено частково, що заактуалізувало вибір теми.

У творчому процесі вокально-ансамблевого виконавства присутні два взаємозалежних компоненти – вокально-технічний та художньо-виконавський. Їх співвідношення виражається у єдності «техніки» і «виконавства» як двох сторін вокально-виконавської творчості.

У вокально-виконавській підготовці керівників музичних колективів виділяємо такі основні завдання:

- ✓ технологічні, пов'язані зі звукодобуванням, постановкою голосу, технікою дихання, фразуванням, динамікою, освоєнням теситурних умов тощо;
- ✓ практичні, сприяють виробленню слухового налаштування співака як основи чистої вокальної інтонації, необхідної як у ладовій системі відчуття, так і в інтервальній, неладовій координації слуху;
- ✓ художні, пов'язані з образно-емоційною сферою.

У мистецтві вокально-виконавської підготовки, як і в будь-якому іншому виді художньої діяльності, головним і визначальним є творчий аспект. Як наголошується в фундаментальному дослідженні Н. Гребенюк, «... вокально-виконавська творчість є особливим видом художньо-творчої діяльності, що характеризується низкою загальних закономірностей, так і специфічними особливостями, що лежать в основі складного процесу

творчого перевтілення вокаліста-виконавця в художника-інтерпретатора шляхом розвитку професійного мислення співака» [2].

Зазначимо, що специфіка колективної музично-творчої діяльності потребує від фахівця готовності до роботи з ансамблями різного типу і стилю, оволодінні методичними засадами організації самодіяльних колективів, формування творчого іміджу, володінні комплексом додаткових знань і вмінь з розвитку музичних здібностей і методики формування виконавських навичок, обумовлених віковими особливостями учасників. Важливу роль відіграє особистісна та професійно-педагогічна компетентність, здатність до креативності та творчості керівника [1].

Розвиток вокально-виконавських навичок учасників, а також успіх творчої діяльності колективу, залежить від його професійної організації, а саме:

- ✓ грамотно вибудованої репетиційної та концертної діяльності музичного колективу, що сприятиме досягненню високих виконавських результатів;
- ✓ мотивації учасників до систематичних занять для удосконалення їх вокально-технічних навичок;
- ✓ створенні оптимальних умов для кожного учасника з урахуванням його здібностей та потреб;
- ✓ стимулюванні творчої взаємодії учасників вокального колективу;
- ✓ формуванні в учасників вміння розуміти та доносити зміст музичного твору до слухачів за допомогою різноманітних виконавських прийомів художньої виразності.

Отже, для успішного функціонування музичного колективу, майбутній керівник має володіти особистісними та професійними якостями, створювати умови, що сприятимуть не лише розвитку вокально-виконавських навичок, а й успішній реалізації творчих задумів через спілкування з музичним мистецтвом, повноцінному зануренні в цікавий творчий процес, колективну участь в різноманітних культурно-масових заходах.

Література

1. Вишнеvsька С. В. Основні принципи формування навичок вокально-

ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ : «ПП-арт», 2014. 54 с.

2. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти : монографія. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковський, 1999. 269 с.

Лариса Ігнатова, Ольга Поліщук

Творчість Софії Ротару в контексті становлення українського естрадного виконавства

Однією з болючих проблем, із якими зараз стикається сучасна естрада, є бідність музичного і текстового матеріалу. Продюсери найчастіше зацікавлені у створенні чогось звичного, простого, більше дбаючи про комерційний успіх, що зазвичай призводить до безглузвих і жахливих за звучанням композицій. Сучасні пісні менш мелодійні, часто мають дуже простеньку – навіть примітивну, – нав'язливу мелодію і такий же текст, тому більшість із них звучать одноманітно.

Багато сучасних виконавців повертаються до творчості фундаторів української естрадної пісні. Наша пісенна естрада формувалася на перехресті традицій фольклорного та професійного музикування. У процесі еволюції вона набувала нових стилістичних рис, але зберегла та донесла до теперішнього часу свою корінну інтонаційну специфіку в особі видатних виконавців.

Однією з таких постатей українського естрадного виконавства стала Софія Ротару. Тричі народна артистка (України, Молдавії та СРСР), Герой України більше як півстоліття перебуває в епіцентрі сучасної популярної музики. Софія Ротару є феноменом творчої особистості в Україні та у пострадянському